Pekka Rissanen

23.3.2021

Perustuslakivaliokunta
pev@eduskunta.fi

Perustuslakivaliokunnan etäkuulemistilaisuus 24.4.2021

M 4/2021 vp Muu asia: Valtioneuvoston asetus kunnan oikeudesta olla väliaikaisesti noudattamatta terveydenhuollon kiireettömän hoidon määräaikoja

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa, joka koskee Valmiuslain 88 §:n ensimmäisen kohdan soveltamista Helsingin ja Uudenmaan (HUS) sairaanhoitopiirin alueella.

Hus-alueella epidemiatilanne on huonontunut viime viikkoina, mikä on johtanut covid-19 –potilaiden sairaalahoidon määrän kasvuun ja tehohoidon tarpeen nopeaan kasvuun. Samaan aikaan tehohoitokapasiteetin kysynnän kasvun kanssa osa henkilöstöstä on karanteenissa tai sairastunut tautiin. Henkilöstön riittävyyden arvioidaan vaarantuvat seuraavien viikkojen aikana, sillä tällä hetkellä HUS-alueen korkea tartuntojen määrä johtaa sairaalahoidon ja tehohoidon tarpeen ja sen myötä myös tehohoidon kasvuun.

Jotta kasvaneeseen ja yhä kasvavaan sairaalahoidon tarpeeseen voidaan vastata, on erikoissairaanhoidon kiireettömiä hoitoja tarpeen lykätä, ja siirtää näin vapautuvia voimavaroja covid-19 –taudin vaatimiin hoitoihin. THL pitää perusteltuna antaa Valtioneuvoston asetus kunnan oikeudesta olla väliaikaisesti noudattamatta terveydenhuollon kiirettömän hoidon määräaikoja HUS-alueella.

Valtioneuvoston asetuksessa mainitaan, mitä kiireettömiä hoitoja voidaan asetuksen perusteella siirtää ns. hoitotakuuajoista riippumatta. Tämä on tarpeen siksi, että jo tähän mennessä on kertynyt hoito- ja palveluvelkaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluissa. On perusteltua rajata asetuksen soveltaminen vain sellaisiin toimintoihin, jotka ovat välttämättömiä sairaalahoidon kapasiteetin varmistamiseksi covid-19 –taudin hoidossa. Perusterveydenhuollon resursseja on jo suunnattu epidemian testaus, - jäljitys ja rokotustehtäviin, minkä seurauksena palveluvelkaa on syntynyt mm suun terveydenhuoltoon sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon. Toisaalta erikoissairaanhoidon kiireetöntä hoidon saatavuutta ei asetuksella rajata hoidon tarpeen arviointiin, minkä vuoksi Terveydenhuoltolain 51, 52 ja 53 pykälissä säädettyjen aikojen puitteissa arvioidaan kuitenkin mm. tarvittavien hoitojen kiireellisyys.

Terveydehuoltolaissa säädettyjen kiireettömän hoidon määräaikojen noudattamatta jättäminen on joka tapauksessa omiaan pidentämään hoitojonoja ja jonoaikoja. HUS-alueella on viime vuonna syntynyttä hoitojonoa kuitenkin pystytty vuodenvaihteeseen mennessä jo merkittävästi lyhentämään. Epidemian kiihtyminen on hidastanut jononpurkua, ja nyt on mahdollista että jono kääntyy uudelleen kasvusuuntaan. On kuitenkin oletettavaa, että laajeneva rokotekattavuus ja epidemian toisen aallon laantuminen vähentää tartuntoja ja erityisesti suurimmassa riskissä

Pekka Rissanen

23.3.2021

olevien sairaanhoidon tarvetta. Näin ollen mm. tehohoidon tarpeen kasvu voi tasaantua, mikä mahdollistaisi myös kiireettömän hoitotoiminnan palauttamista kohti normaalitilannetta jo tämän kevään ja alkukesän aikana.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Markku Tervahauta

Pekka Rissanen